Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0105

Bančna unija – letno poročilo za leto 2024

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. maja 2025 o bančni uniji – letno poročilo za leto 2024 (2024/2055(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2024 o bančni uniji – letno poročilo za leto 2023[1],

– ob upoštevanju nadaljnjih ukrepov Komisije na podlagi resolucije Parlamenta z dne 16. januarja 2024 o bančni uniji – letno poročilo za leto 2023,

– ob upoštevanju dokumenta Evropske centralne banke (ECB), objavljenega 25. marca 2024, z naslovom *Feedback on the input provided by the European Parliament as part of its Resolution on Banking Union 2023* (Povratne informacije o prispevku Evropskega parlamenta v okviru resolucije o bančni uniji – letno poročilo za leto 2023),

– ob upoštevanju letnega poročila ECB o nadzornih dejavnostih za leto 2023, objavljenega marca 2024,

– ob upoštevanju letnega poročila enotnega odbora za reševanje za leto 2023, objavljenega 28. junija 2024,

[1] UL C, C/2024/5706, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5706/oj.

– ob upoštevanju sprejetja direktive o preprečevanju pranja denarja[1] in uredbe o preprečevanju pranja denarja[2] ter ustanovitve organa za preprečevanje pranja denarja[3],

– ob upoštevanju izvajanja standardov Basel III, in sicer sprejetja sprememb direktive o kapitalskih zahtevah[4] in uredbe o kapitalskih zahtevah[5],

– ob upoštevanju sprejetja delegirane uredbe Komisije (EU) 2024/2795 z dne 24. julija 2024 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z datumom začetka uporabe kapitalskih zahtev za tržno tveganje[6],

– ob upoštevanju svojega stališča v prvi obravnavi z dne 24. aprila 2024 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 806/2014 v zvezi z ukrepi za zgodnje posredovanje, pogoji za reševanje in financiranjem ukrepov za reševanje[7],

– ob upoštevanju svojega stališča v prvi obravnavi z dne 24. aprila 2024 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2014/59/EU v zvezi z ukrepi za zgodnje

---

1 Direktiva (EU) 2024/1640 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o mehanizmih, ki jih morajo vzpostaviti države članice za preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Direktive (EU) 2019/1937 ter spremembi in razveljavitvi Direktive (EU) 2015/849 (UL L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

2 Uredba (EU) 2024/1624 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (UL L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).

3 Uredba (EU) 2024/1620 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o ustanovitvi organa za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter o spremembi uredb (EU) št. 1093/2010, (EU) št. 1094/2010 in (EU) št. 1095/2010 (UL L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

4 Direktiva (EU) 2024/1619 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o spremembi Direktive 2013/36/EU v zvezi z nadzorniškimi pooblastili, sankcijami, podružnicami iz tretjih držav in okoljskimi, socialnimi in upravljavskimi tveganji (UL L, 2024/1619, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj).

5 Uredba (EU) 2024/1623 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 glede zahtev za kreditno tveganje, tveganje prilagoditve kreditnega vrednotenja, operativno tveganje, tržno tveganje in izstopni prag (UL L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj).

6 UL L, 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj.

7 Sprejeta besedila, P9_TA(2024)0326.

posredovanje, pogoji za reševanje in financiranjem ukrepov za reševanje[1],

– ob upoštevanju svojega stališča v prvi obravnavi z dne 24. aprila 2024 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2014/49/EU glede obsega zaščite vlog, uporabe sredstev sistemov jamstva za vloge, čezmejnega sodelovanja in preglednosti[2],

– ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve z dne 23. aprila 2024 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 806/2014 za vzpostavitev evropskega sistema jamstva za vloge,

– ob upoštevanju predloga Komisije z dne 14. marca 2018 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o skrbnikih kreditov, kupcih kreditov in poplačilu iz naslova zavarovanja s premoženjem (COM(2018)0135),

– ob upoštevanju poročila petih predsednikov z dne 22. junija 2015 z naslovom Dokončanje evropske ekonomske in monetarne unije,

– ob upoštevanju poročila Enrica Lette z dne 10. aprila 2024 z naslovom *Much more than a market – Speed, security, solidarity: Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens* (Mnogo več kot le trg – hitrost, varnost, solidarnost: krepitev enotnega trga za trajnostno prihodnost in blaginjo vseh državljanov EU),

– ob upoštevanju poročila Maria Draghija z dne 9. septembra 2024 z naslovom *The future of European competitiveness* (Prihodnost evropske konkurenčnosti),

– ob upoštevanju izjave Euroskupine z dne 11. marca 2024 o prihodnosti unije kapitalskih trgov, izjave Euroskupine z dne 16. junija 2022 o prihodnosti bančne unije in nadaljnjih ukrepov Euroskupine v zvezi s tem z dne 28. aprila 2023,

– ob upoštevanju okvira za razkritje izpostavljenosti bank kriptosredstvom, ki ga je pripravil Baselski odbor za bančni nadzor, in ciljno usmerjenih sprememb bonitetnega standarda tega odbora glede izpostavljenosti bank do kriptosredstev, ki so bili objavljeni 17. julija 2024,

– ob upoštevanju temeljnih načel za učinkovit bančni nadzor, ki jih je Baselski odbor za bančni nadzor objavil 25. aprila 2024,

– ob upoštevanju poročila ECB o finančni stabilnosti iz maja 2024,

---

1 Sprejeta besedila, P9_TA(2024)0327.
2 Sprejeta besedila, P9_TA(2024)0328.

– ob upoštevanju priložnostnega dokumenta ECB št. 328 z naslovom *The Road to Paris: stress testing the transition towards a net-zero economy* (Pot do Pariza: testiranje izjemnih situacij v zvezi s prehodom na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij),

– ob upoštevanju dokumenta o načelih o sposobnosti globalnih sistemsko pomembnih bank (GSPB) za pokrivanje izgub in dokapitalizacijo v postopku reševanja, ki ga je Odbor za finančno stabilnost objavil 9. novembra 2015,

– ob upoštevanju poročila Odbora za finančno stabilnost z dne 10. oktobra 2023 z naslovom *2023 Bank Failures – Preliminary lessons learnt for resolution* (Propadi bank v letu 2023: predhodno pridobljena spoznanja za reševanje),

– ob upoštevanju delovnega dokumenta inštituta Peterson Institute for International Economics št. 24–15 z dne 25. junija 2024 z naslovom *Europe's Banking Union at ten: unfinished yet transformative* (Evropska bančna unija po desetih letih: nedokončana a kljub temu preobrazbena)[1],

– ob upoštevanju prednostnih nalog enotnega mehanizma nadzora na področju nadzora za obdobje 2024–2026, objavljenih decembra 2023,

– ob upoštevanju polletnega poročila Enotnega odbora za reševanje Evropskupini z dne 13. maja 2024,

– ob upoštevanju izidov preverjanja preglednosti v celotni EU za leto 2023, ki ga je opravil Evropski bančni organ, objavljenih 28. julija 2023,

– ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča 12/2023 z dne 12. maja 2023 z naslovom *EU supervision of banks' credit risk – The ECB stepped up its efforts but more is needed to increase assurance that credit risk is properly managed and covered* (Nadzor EU nad kreditnim tveganjem bank – ECB je povečala svoja prizadevanja, vendar je treba storiti več, da se zagotovita ustreznejše upravljanje in kritje kreditnega tveganja),

– ob upoštevanju izjav predsednice Nadzornega odbora ECB Claudie Buch na predstavitvah v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve Evropskega parlamenta 21. marca 2024 in 2. septembra 2024,

– ob upoštevanju izjav predsednice Enotnega odbora za reševanje Dominique Laboureix na predstavitvah v Odboru za ekonomske in

---

[1] Véron, N., Europe's banking union at ten: unfinished yet transformative (Evropska bančna unija po desetih letih: nedokončana, a kljub temu preobrazbena), delovni dokument inštituta Peterson Institute for International Economics št. 24–15, junij 2024.

monetarne zadeve Evropskega parlamenta 21. marca 2024 in 23. septembra 2024,

– ob upoštevanju poročil Evropskega bančnega organa o oceni tveganja iz julija 2024 in decembra 2024,

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2019 o uravnoteženi zastopanosti spolov pri imenovanjih na področju ekonomskih in monetarnih zadev EU[1],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. marca 2021 o krepitvi mednarodne vloge eura[2],

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A10-0044/2025),

A. ker bančna unija zajema enotni mehanizem nadzora, enotni mehanizem za reševanje in evropski sistem jamstva za vloge, ki še vedno ni vzpostavljen;

B. ker je glavni cilj bančne unije zaščititi stabilnost bančnega sektorja v Evropi in preprečiti, da bi morali banke, ki jim grozi propad, reševati z davkoplačevalskim denarjem;

C. ker bi dokončanje bančne unije pomenilo napredek za državljane in gospodarstvo Unije, saj bi izboljšalo konkurenčnost in stabilnost bančnega sektorja, zmanjšalo sistemska tveganja, izboljšalo ponudbo in izbiro potrošnikov ter zagotovilo več možnosti za čezmejno bančništvo, kar bi gospodinjstvom in podjetjem olajšalo dostop do financiranja ter znižalo stroške za bančne stranke, hkrati pa bi preprečilo, da bi se javna sredstva uporabljala za reševanje bančnega sektorja; ker tveganje „prevelik, da bi propadel“ še ni v celoti obravnavano;

D. ker je dokončanje reforme okvirov EU za upravljanje bančnih kriz in jamstva za vloge, ki je osredotočeno zlasti na male in srednje banke, bistveno za vzpostavitev varnosti, stabilnosti in odpornosti evropskega bančnega sektorja; ker je popolna bančna unija z resničnim evropskim sistemom jamstva za vloge osnovni pogoj za zaupanje državljanov v evropske banke;

E. ker razdrobljenost in pomanjkanje čezmejne konsolidacije bančnega sektorja EU vplivata na njegovo svetovno konkurenčnost; ker se je razlika v dobičkonosnosti med bankami iz EU in ZDA povečala;

F. ker je močan in diverzificiran bančni sektor ključen za zagotavljanje gospodarske rasti, izboljšanje možnosti za lastništvo stanovanj,

---

1 UL C 23, 21.1.2021, str. 105.
2 UL C 494, 8.12.2021, str. 118.

spodbujanje naložb in ustvarjanje delovnih mest, financiranje malih in srednjih podjetij in zagonskih podjetij ter prehod na zeleno in digitalno gospodarstvo;

G. ker približno 80 % zunanjega financiranja evropskih podjetij izvira iz bank, 20 % pa s kapitalskih trgov; ker v ZDA samo 30 % posojil podjetjem izvira iz bank, medtem ko se jih 70 % financira prek kapitalskih trgov, na primer z izdajo vrednostnih papirjev podjetniškega sektorja ali delnic;

H. ker 356,1 milijarde EUR nedonosnih kreditov, evidentiranih v 110 nadzorovanih institucijah, v primerjavi z 988,9 milijarde EUR nedonosnih kreditov, evidentiranih v 102 nadzorovanih institucijah v drugem četrtletju leta 2015, kaže na znatno zmanjševanje, pri čemer skupni obseg nedonosnih kreditov znaša 36 % tistega iz leta 2015; ker so potrebna nadaljnja prizadevanja;

I. ker je aprila 2024 sprejel stališče o pregledu okvira za krizno upravljanje in jamstva za vloge;

J. ker je Odbor za ekonomske in monetarne zadeve aprila 2024 sprejel poročilo o predlogu Komisije za vzpostavitev evropskega sistema jamstva za vloge;

K. ker se finančne institucije vse bolj opirajo na uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT); ker digitalizacija financ zagotavlja ključne priložnosti za bančni sektor ter je prek večje učinkovitosti pri zagotavljanju bančnih storitev in z večjo pripravljenostjo za inovacije prinesla pomemben tehnološki napredek v bančnem sektorju EU; ker prinaša tudi izzive, tudi v zvezi z varstvom podatkov, tveganjem za ugled, preprečevanjem pranja denarja in pomisleki glede varstva potrošnikov; ker mora bančni sektor EU povečati svojo kibernetsko odpornost in tako zagotoviti, da lahko sistemi IKT vzdržijo različne vrste groženj kibernetski varnosti; ker ECB trenutno preučuje uvedbo digitalnega eura;

L. ker so banke EU preživele posledice ruske agresije; ker imajo osrednjo vlogo pri zagotavljanju sedanjega izvajanja in spoštovanja sankcij, ki jih je EU uvedla proti Rusiji v odziv na invazijo; ker je potrebno nadaljnje usklajevanje, da se prepreči izogibanje sankcijam;

M. ker so podnebne spremembe, degradacija okolja in prehod na nizkoogljično gospodarstvo dejavniki, ki jih je treba upoštevati pri ocenjevanju tveganj na bančnih bilancah, saj so vir tveganja, ki lahko vpliva na naložbe v več regijah in sektorjih;

Splošne ugotovitve

1. priznava napredek, ki je bil v zadnjih desetih letih dosežen z vzpostavitvijo enotnega mehanizma nadzora in enotnega mehanizma

za reševanje; ugotavlja, da bančna unija ne bo dokončana brez vzpostavitve tretjega stebra, ki je evropski sistem jamstva za vloge;

2. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo dokončanje bančne unije in unije kapitalskih trgov še naprej ključna prednostna naloga; poudarja, da ta projekta gospodinjstvom ter malim in srednjim podjetjem omogočata širši dostop do financiranja, zmanjšujeta veliko odvisnost od bančnih posojil za spodbujanje naložb in ustvarjanje delovnih mest, povečujeta finančno stabilnost, zmanjšujeta učinek upada gospodarske rasti, podpirata konkurenčnost, ponujata dodatne naložbene priložnosti, financirata prehod na zeleno in digitalno gospodarstvo ter sproščata potencial EU za rast; ugotavlja, da mora Komisija upoštevati posebnosti različnih bančnih modelov ter ohraniti enake konkurenčne pogoje;

3. ugotavlja, da se je treba pripraviti na stresne dogodke v bančništvu, ki bi lahko privedli do navalov na banke, kakršni so se zgodili marca 2023 v nekaterih jurisdikcijah zunaj EU, in da je treba zagotoviti stabilnost vlog;

4. poudarja, da je kibernetska odpornost ključni element konkurenčnosti bančnega sektorja EU, zlasti ob upoštevanju geopolitičnih razmer in potrebe po ohranitvi finančne stabilnosti;

5. ugotavlja, da bi bolj povezana bančna unija pripomogla k večji odpornosti bančnega sektorja EU, izboljšala dostop do kreditov in zmanjšala stroške; ugotavlja, da bi boljše čezmejno povezovanje bančnega poslovanja povečalo možnosti za porazdelitev tveganja v zasebnem sektorju in zagotovilo diverzifikacijo bančnega trga EU; poudarja, da bolj povezana bančna unija ne pomeni nujno bolj konsolidiranega bančnega trga in da diverzificiran bančni trg prinaša prednosti za konkurenco; poudarja, da bo povsem razvita bančna unija evropskim bankam omogočila rast in boljši položaj za konkuriranje na mednarodnem prizorišču;

6. obžaluje, da je zmožnost bank EU za financiranje večjih naložb omejena zaradi manjše dobičkonosnosti, zaradi česar ne morejo biti konkurenčne; ugotavlja, da je vrzel v dobičkonosnosti v primerjavi z drugimi jurisdikcijami posledica strukturnih in regulativnih dejavnikov, ter poziva k pregledu, da bi racionalizirali regulativni okvir; ugotavlja, da so zaradi posebne narave bančnega sistema EU, ki ga sestavlja veliko število manjših bank, potrebne sorazmerne rešitve, s katerimi se to upošteva in ki so prilagojene njegovim značilnostim, hkrati pa ne ogrožajo finančne stabilnosti; se zaveda tveganja „prevelik, da bi propadel“;

7. poziva Komisijo, naj oceni potrebo po oblikovanju ciljno usmerjenih okvirov znotraj bančne unije za izboljšanje dostopa do financiranja za mala in srednja podjetja in zagonska podjetja ter s tem prizna vlogo teh podjetij kot hrbtenice gospodarstva EU;

8. obžaluje, da je čezmejna dejavnost bank EU še vedno precej omejena, zlasti pri odobravanju posojil; zato meni, da je pomembno dokončati bančno unijo, da bi ohranili prost pretok kapitala na popolnoma povezanem notranjem trgu;

9. poziva banke EU, ki še vedno poslujejo v Rusiji, da čim prej izstopijo z ruskega trga; poziva nadzorne institucije, naj poskrbijo, da bodo te banke pospešeno izstopile z ruskega trga;

10. poziva Komisijo, naj nadalje preuči, ali bi vzpostavitev ločene jurisdikcije za banke EU z znatnimi čezmejnimi operacijami[1] lahko pripomogla k dokončanju bančne unije ali pa bi to povečalo razdrobljenost bančnega sektorja;

11. ugotavlja, da bi ob ustreznem upoštevanju tveganj finančne stabilnosti lahko preučili možnost pregleda okvira listinjenja za krepitev evropskih trgov in uvedbe evropskih zavarovanih obveznic kot orodja financiranja z dvojnim zavarovanjem za mala in srednja podjetja pri dolgoročnem financiranju;

12. poudarja, da je finančna pismenost v sodobnih gospodarstvih bistvenega pomena, saj prispeva k odpornosti bančnih sistemov v državah članicah in spodbuja čezmejne finančne dejavnosti;

13. poudarja, da bo bančna unija zaradi visoke ravni varstva potrošnikov odpornejša;

14. ugotavlja, da bi se morala Komisija osredotočiti na vidike, ki prispevajo k doseganju ciljev digitalizacije, modernizacije, poenostavitve, racionalizacije in večje konkurenčnosti; vztraja, da so pravna varnost, varnost, predvidljivost in stabilnost bistvene, da lahko banke v EU poslujejo v ugodnih razmerah;

15. ugotavlja, da so lahko poleg tradicionalnih posojil za rast in konkurenčnost EU koristni tudi različni viri financiranja, ter priznava, da imajo rešitve financiranja s premoženjskim kritjem nizko tveganje;

16. je seznanjen z napredkom ECB pri digitalnem euru in s parlamentarnim dialogom z ECB o tej temi; razume obstoječe pridržke, kot na primer v zvezi z njegovo funkcionalnostjo zunaj spleta, saj transakcije brez spletne povezave zmanjšujejo vidljivost in ovirajo preprečevanje finančnega kriminala; opozarja, da bi moral digitalni euro dopolnjevati gotovino, ne pa je nadomestiti; meni, da je odločitev o tem, ali naj se digitalni euro uvede ali ne, v končni fazi politična odločitev, ki jo morata sprejeti sozakonodajalca EU, saj utegne močno vplivati na številna področja EU, vključno z zasebnostjo, varstvom potrošnikov, finančno stabilnostjo, finančno

---

[1] Poročilo Maria Draghija, str. 61.

politiko in drugimi področji, ki – strogo gledano – presegajo okvir monetarne politike;

17. obžaluje, da nekaterim finančnim institucijam ne uspe zagotoviti uravnotežene zastopanosti spolov, zlasti v svojih vodstvenih organih; poudarja, da je uravnotežena zastopanost spolov v vodstvenih organih in delovni sili koristna v družbenem in gospodarskem smislu; poziva finančne institucije, naj redno posodabljajo svoje politike raznolikosti in vključevanja ter prispevajo k spodbujanju zdrave delovne kulture, ki daje prednost vključevanju; poziva zasebne in javne subjekte, naj obravnavajo pomanjkanje raznolikosti in neuravnoteženo zastopanost spolov v upravnih organih finančnih institucij;

Nadzor

18. pozdravlja, da sta sozakonodajalca sprejela novi bančni sveženj o izvajanju standardov okvira Basel III v EU; se zaveda, da še vedno ni jasno, kako se bodo izvajali standardi okvira Basel III v nekaterih drugih jurisdikcijah, in da to lahko ogrozi enake konkurenčne pogoje na mednarodni ravni; poudarja, da bi morala Komisija oceniti, ali bi lahko ciljno usmerjene spremembe prispevale k ohranjanju mednarodne konkurenčnosti bank EU brez oslabitve njihove odpornosti; opozarja, da je bil z delegiranim aktom o datumu začetka uporabe kapitalskih zahtev za tržno tveganje datum začetka uporabe novega okvira tržnega tveganja preložen za eno leto, in sicer na 1. januar 2026; poziva Komisijo, naj oceni, ali je treba pregledati odločitve o enakovrednosti, sprejete v jurisdikcijah, ki ne izvajajo standardov Basel III, da bi ohranili finančno stabilnost finančnega sektorja EU;

19. priznava vse pogostejši pojav zaprtja bančnih poslovalnic, kar prispeva k tveganju, da jih v nekaterih regijah sploh ne bo, kar še posebej negativno vpliva na ranljive državljane brez digitalnega dostopa; poudarja ključno vlogo manjših bank pri zagotavljanju dostopa do osnovnih bančnih storitev, zlasti na podeželskih in oddaljenih območjih, s čimer podpirajo gospodinjstva, mala in srednja podjetja ter lokalna gospodarstva; ugotavlja, da lahko visoki stroški nadzora in regulativna bremena pomenijo velike izzive za manjše banke; poudarja, da je treba pri bančnem nadzoru uporabljati načelo sorazmernosti, pri čemer je treba zagotoviti, da bo intenzivnost regulacije prilagojena velikosti, profilu tveganja in poslovnemu modelu ustanov, pri čemer je treba upoštevati bistveno teritorialno vlogo manjših bank in njihove posebne značilnosti;

20. opozarja, da bančni sveženj vsebuje veliko število pooblastil za Evropski bančni organ, katerega poziva, naj ta pooblastila spoštuje;

21. ugotavlja, da je bančni sektor že znotraj obstoječega regulativnega okvira pokazal svojo odpornost med dogodki na trgu v zadnjih letih in

da povprečni količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala ostaja na visoki ravni, in sicer 15,81 %;

22. ugotavlja, da delež slabih posojil (2,30 %) in količnik likvidnostnega kritja (159,39 %) ostajata stabilna;

23. ugotavlja, da so stopnje izpostavljenosti nedonosnim kreditom različne, in opozarja, da imajo nekatere države članice stopnjo izpostavljenosti 1 % ali celo manj, v drugih državah članicah pa ta stopnja presega 4 %; meni, da bi se morala prizadevanja za zmanjšanje izpostavljenosti evropskih bank tej vrsti posojil nadaljevati kot dobra praksa obvladovanja tveganja;

24. poudarja, da lahko neugodne makroekonomske razmere, geopolitične ovire in hiter razvoj odloženih plačilnih storitev privedejo do poslabšanja kakovosti sredstev in vplivajo na raven slabih posojil v prihodnosti; zato poudarja, kako pomembna sta preudarno upravljanje tveganj in ustrezno oblikovanje rezervacij;

25. ugotavlja, da bi sedanje ravni dobičkonosnosti bančnega sektorja pomenile priložnost za povečanje makrobonitetnih blažilnikov in prispevale k ohranjanju odpornosti bančnega sektorja; poziva Komisijo, naj dodatno preuči to možnost in skrbno oceni, kako revidirati makrobonitetni okvir, pri čemer naj upošteva morebitni učinek na kapitalske zahteve in enake konkurenčne pogoje z drugimi jurisdikcijami;

26. ugotavlja, da ima bančni sektor vlogo pri podpiranju prehoda na digitalizirano in ogljično nevtralno gospodarstvo, usmerjanju sredstev v obnovljive vire energije ter podpiranju doseganja ciljev zelenega dogovora EU in podnebnih pravil EU;

27. je seznanjen, da ECB v svojih nadzornih praksah upošteva finančna tveganja, povezana s podnebjem in naravo, ter pozorno spremlja vse večja fizična tveganja in tveganja pri prehodu;

28. pozdravlja zamisel o povečanju tveganega kapitala in sprostitvi kapitala za financiranje hitro rastočih podjetij v EU; je seznanjen z zavezo predsednice Komisije Ursule von der Leyen, da bodo uvedeni ukrepi za zmanjšanje tveganja, s katerimi se bo poslovnim bankam, vlagateljem in tveganemu kapitalu olajšalo financiranje hitro rastočih podjetij[1]; ugotavlja, da je to treba storiti na način, ki ne bo povzročil sistemskega ali moralnega tveganja;

29. pozdravlja ustanovitev novega organa za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, ki bo omogočil učinkovitejši boj proti pranju denarja in financiranju terorizma z neposrednim nadzorom nad nekaterimi finančnimi subjekti ter boljšim

---

1 Von der Leyen, Ursula, *Europe’s Choice: Political Guidelines for the next European Commission 2024-2029* (Evropa pred izbiro – politične usmeritve naslednje Evropske komisije 2024–2029), str. 11.

sodelovanjem, boljšim pretokom informacij med nacionalnimi organi in boljšim usklajevanjem med organi za izvrševanje sankcij v državah članicah, kar bo pripomoglo k odpravljanju vrzeli pri izvajanju ciljno usmerjenih sankcij;

30. poudarja, da je treba povečati odpornost nebančnih finančnih posrednikov, tudi z oblikovanjem posebnih regulativnih in nadzornih orodij; poudarja, da morajo ti ukrepi zagotavljati varnost finančnega sistema in biti v najboljšem interesu stranke; pozdravlja posvetovanje Komisije o makrobonitetnih politikah za nebančne finančne posrednike; podpira priporočilo Eurosistema, naj se uvedejo testi izjemnih situacij za celoten sistem, da bi se določila in količinsko opredelila tveganja za odpornost ključnih trgov; poziva Komisijo, naj preuči, ali v nadzornih orodjih obstajajo vrzeli, tudi v zvezi z morebitnimi likvidnostnimi krči in posledicami za sistemsko tveganje;

31. ugotavlja, da kriptosredstva ustvarjajo nove izzive in priložnosti za finančni sistem, hkrati pa zanj predstavljajo tveganja, ki zahtevajo pozornost nacionalnih nadzornikov, enotnega mehanizma nadzora in Evropskega odbora za sistemska tveganja;

Reševanje

32. opozarja, da stališče Parlamenta o okviru za krizno upravljanje in jamstva za vloge, sprejeto aprila 2024, zagotavlja bolj usklajen pristop vseh držav članic k uporabi instrumentov za reševanje in jamstva za vloge, da bi povečali finančno stabilnost, zaščito davkoplačevalcev in zaupanje vlagateljev; ugotavlja, da imajo majhne banke nekatere posebnosti, ki bi lahko upravičile sorazmeren pristop; poudarja, da bi morali imeti pristojni evropski in nacionalni organi na voljo ustrezna in zadostna orodja za učinkovit odziv na propad bank in zaščito finančne stabilnosti ter da morajo banke delovati v učinkovitem regulativnem okolju, ki spodbuja njihov razvoj;

33. poudarja, da je pomembno vztrajati pri tem, da glavno odgovornost za kritje izgub v primeru propada banke nosijo delničarji in upniki; poudarja, da je treba preprečiti uporabo davkoplačevalskega denarja, kar je še vedno najpomembnejši poduk svetovne finančne krize; poudarja, da mora reševanje s sredstvi delničarjev in upnikov ostati glavni vir financiranja reševanja, preden se uporabijo viri, ki jih financira sektor;

34. opozarja, da je zadostna minimalna zahteva glede kapitala in kvalificiranih obveznosti ključna pri izvajanju verodostojnega okvira za reševanje in pri zagotavljanju, da imajo organi za reševanje dovolj prožnosti za učinkovito uporabo strategij reševanja, potrebnih v posebnih kriznih razmerah; poudarja, da bi morala ta minimalna zahteva zadostovati za učinkovito izvajanje katere koli strategije reševanja, vključene v načrt reševanja banke; opozarja, da bi se morali v okviru za reševanje izogniti neupravičenemu povečanju

kalibracije minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti ter nesorazmernim prispevkom v enotni sklad za reševanje;

35. poudarja, da bi moral biti odpis ali konverzija teh obveznosti izvršljiv s popolno gotovostjo, če so kvalificirane obveznosti banke izdane vlagateljem zunaj EU, da se zaščiti učinkovita uporaba instrumentov za reševanje;

36. ugotavlja, da se pri reševanju bank ne bi smeli zanašati na davkoplačevalski denar, vključno z likvidnostno podporo, spoštovati pa bi morali fiskalno in socialno odgovornost ter tržno disciplino;

37. opozarja, da morajo banke po sprejetju odločitve o reševanju še naprej izpolnjevati svoje obveznosti in opravljati svoje osrednje naloge;

38. opozarja, da je treba pojasniti vlogo ECB kot ponudnika likvidnosti pri reševanju, pri čemer je treba ustrezno pozornost nameniti ustreznim jamstvom in mandatu ECB;

39. opozarja na napoved Enotnega odbora za reševanje, da bo okrepil svoje zmogljivosti za začetek izvajanja izvršilnih ukrepov za odpravo bistvenih ovir za rešljivost; poziva, naj se ob koncu vsakega cikla načrtovanja reševanja objavi anonimiziran seznam ugotovljenih ovir za rešljivost in sprejetih ukrepov za njihovo obravnavo;

40. pozdravlja strateški pregled vizije enotnega mehanizma za reševanje za leto 2028, ki ga je začel Enotni odbor za reševanje, da bi določil svoje dolgoročne cilje, obravnaval nove izzive in še povečal sodelovanje z nacionalnimi organi za reševanje in drugimi deležniki; je seznanjen predvsem z namero Enotnega odbora za reševanje, da bo opredelil področja, kjer bi bilo trajnostnost mogoče še bolj vključiti v vsakodnevne operacije in osnovno dejavnost; poudarja, da je treba pri izvajanju nove strategije zagotoviti učinkovitost in stroškovno učinkovitost;

41. pozdravlja načrt Enotnega odbora za reševanje za racionalizacijo letnega cikla načrtovanja reševanja, s čimer bi zagotovili, da bo še učinkovitejši in da bo bolj osredotočen na preskušanje rešljivosti bank in operacionalizacijo strategij reševanja;

42. pozdravlja končno vzpostavitev enotnega sklada za reševanje; poziva vse države članice, naj v celoti ratificirajo sporazum o spremembi pogodbe o ustanovitvi evropskega mehanizma za stabilnost, vključno z vzpostavitvijo skupnega varovalnega mehanizma za enotni sklad za reševanje;

43. poudarja, da so potrebna dodatna prizadevanja za zagotovitev popolne rešljivosti vseh bank, ki spadajo na področje reševanja; opozarja, da rešljivost ne sme biti „premikajoči se cilj“, zato poziva, naj bo ocena rešljivosti bolj standardizirana in usklajena; kljub temu

opozarja na pomembno vlogo, ki jo imajo nacionalni organi za reševanje pri ocenjevanju rešljivosti;

Jamstvo za vloge

44. poudarja, da je bil predlog Komisije o vzpostavitvi evropskega sistema jamstva za vloge objavljen že leta 2015 in da se je okolje od takrat bistveno spremenilo;

45. opozarja, da je bilo aprila 2024 sprejeto stališče Odbora za ekonomske in monetarne zadeve o evropskem sistemu jamstva za vloge; ugotavlja, da to stališče odstopa od predloga Komisije iz leta 2015 in predvideva nov pristop; pričakuje, da bo Svet nadaljeval pogajanja o evropskem sistemu jamstva za vloge, in ga pri tem spodbuja;

46. ugotavlja, da so bili nacionalni sistemi jamstva za vloge uspešno uvedeni, v številnih primerih pa se je izkazalo tudi, da delujejo; poudarja, da je treba upoštevati specifične nacionalne značilnosti in ohraniti dobro delujoče sisteme za manjše banke, ki se že uporabljajo v nekaterih državah članicah, kot so institucionalne sheme za zaščito vlog, in sicer brez izkrivljanja enakih konkurenčnih pogojev v bančni uniji;

°

° °

47. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropski centralni banki, Enotnemu odboru za reševanje in Evropskemu bančnemu organu.